

SUOMEN KIELI JA KIRJALLISUUS SUK

LYHYESTI

7.-luokalla on neljä tuntia viikossa.

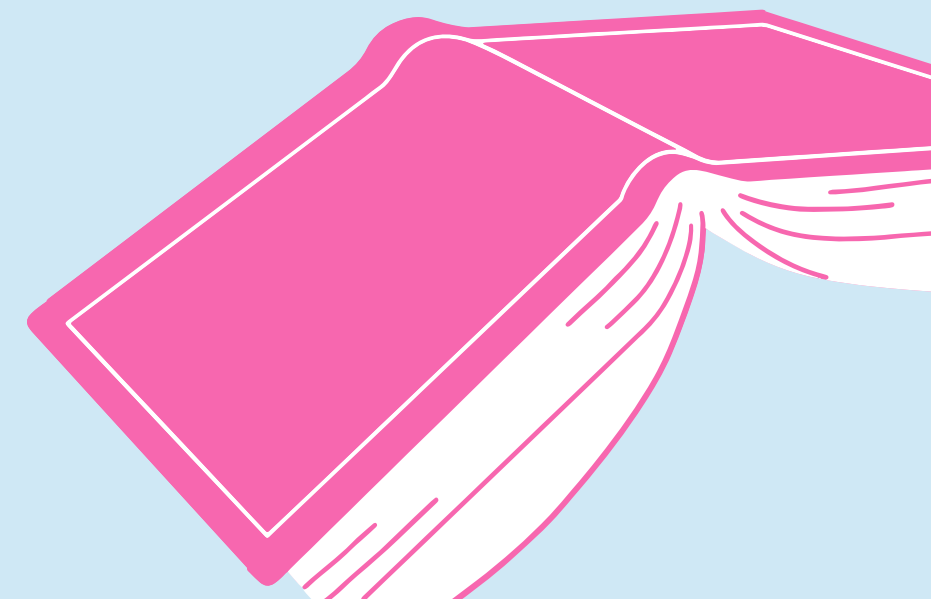
8.- ja 9.-luokilla on kolme tuntia viikossa.

Oppimateriaali vaihtelee hieman eri vuosiluokilla, mutta kaikki käyttävät painettua oppikirjaa ja sen lisänä sähköisiä materiaaleja.

Oppikirjaa täydentää Otavan Nova-alusta, jossa voi mm. kuunnella oppikirjan tekstiä.

Arvioitujen tehtävien tulokset tulevat Wilmaan. Todistukseen tulee arvosana sekä jouluna että keväällä.

Arviointikeskustelu pidetään 8.-luokan puolivälissä.

OPPIAINEEN SISÄLLÖT

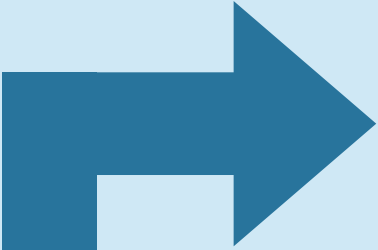
OPPIAINEEN TAVOITTEET

Suomen kielen ja kirjallisuuden sisällöt ja tavoitteet on kuvattu tarkemmin Sastamalan opetussuunnitelmassa:

<https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/opetussuunnitelma/26574412/perusopetus/vuosiluokkakokonaisuus/26576661/oppiaine/26576532>.

Suomen kielen ja kirjallisuuden osaamista arvioidaan suhteessa opetussuunnitelmassa kuvattuihin tavoitteisiin.

MITEN VUOROVAIKUTUSTILANTEISSA TOIMIMISEN TAITOJA ARVIOIDAAN?

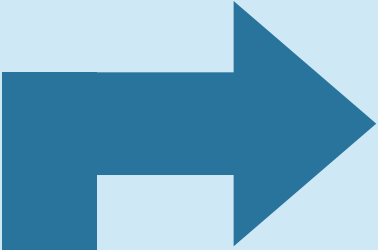

Vuorovaikutustaitoja harjoitellaan koulun arjessa joka hetki. Nämä taidot ovat jokaisella oppitunnilla käytössä ja näkyvissä, kun oppilas puhuu, kertoo, kysyy ja kuuntelee. Erilaiset yksilö-, pari ja ryhmätehtävät harjoituttavat vuorovaikutustaitoja. Esiintymisen taidotkin ovat osa vuorovaikutustaitoja.

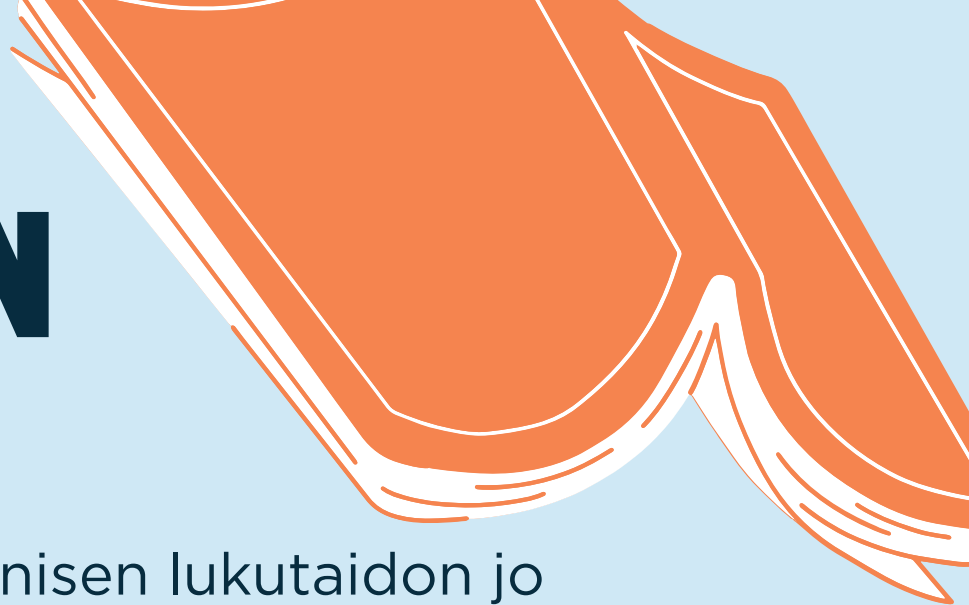
Opettaja havainnoi vuorovaikutustaitoja tuntityöskentelyssä ja erillisissä isommissa töissä.

Vuorovaikutustaitohin liittyviä erillisiä näytönpaikkoja ovat esimerkiksi puhe-esityksen valmisteleminen ja pitäminen, ryhmäkeskustelu jostakin aiheesta tai tehdyn työn esittely.

Opettaja antaa vuorovaikutusharjoituksista palautetta eri tavoin. Oppilas harjoittelee myös itse- ja vertaisarvioinnin keinoin tunnistamaan vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan vuorovaikutustaidoissa.

MITEN TEKSTIN TULKITSEMISEN TAITOJA ARVIOIDAAN?

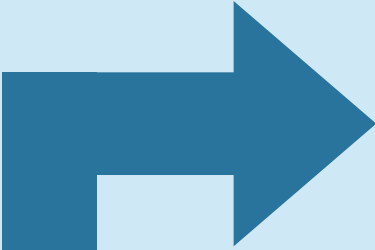
Tekstien tulkitseminen on sitä, että ymmärtää lukemaansa. Oppilaat saavuttavat mekaanisen lukutaidon jo alaluokilla. Seuraavina kouluvuosina lukutaito sujuvoituu ja tavoitteena on peruskoulun loppupuolella ja jatko-opinnoissa saavuttaa sellainen ymmärtävän lukutaidon taso, jolla elämässä pärjää. Lukutaitoa voi parantaa lukemalla paljon.

Oppitunneilla luetaan, kuunnellaan ja katsotaan monipuolisesti erilaisia tekstejä. Lisäksi oppilas lukee noin neljä kirjaa vuodessa. Osan kirjoista oppilas saa valita itse. Tavoitteena on, että oppilas oppisi valitsemaan itselleen sopivaa luettavaa.

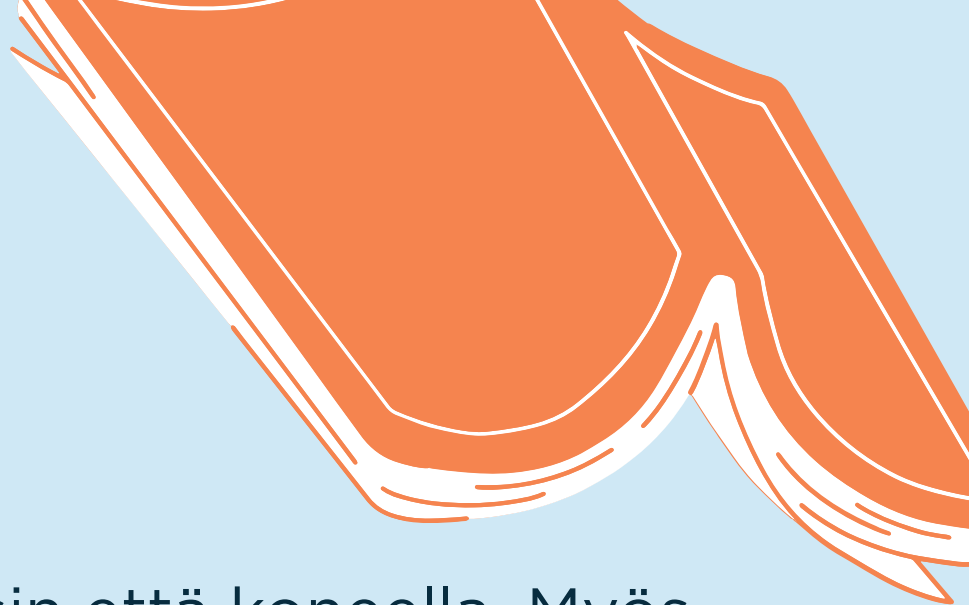
Lukivaikeudet ja muut lukemisen esteet otetaan opetuksessa huomioon ja lukutehtäviä eriytetään tarvittaessa. Lukuläksyjä tulee kaikille oppilaille.

Luetuista kirjoista tehdään yleensä jonkinlainen tehtävä. Tehtävä auttaa opettajaa näkemään, miten oppilas on ymmärtänyt lukemaansa. Lukemistehtävät ovat yläkoulussa koetta vastaavia suorituksia. Joskus opettaja saattaa mitata luetunymmärtämisen taitoa erillisellä luetunymmärtämisen kokeella.

Valtakunnallisissa päättöarvioinnin kriteereissä todetaan, että jos oppilas tavoittelee arvosanoja 8-10, hänen on luettava kaikki sovitut kirjat. Arvosanaan 7 vaaditaan joidenkin sovittujen kirjojen lukemista. Arvosanan 5 saaminen edellyttää, että oppilas on lukenut muutamia kokonaisia kaunokirjallisia tekstejä, esimerkiksi novelleja. (Lähde: Perusopetuksen päättöarvioinnin kriteerit)

MITEN TEKSTIN TUOTTAMISEN TAITOJA ARVIOIDAAN?

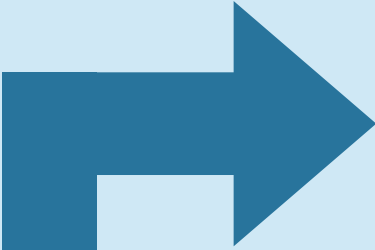
Tekstin tuottaminen on tekstin tekemistä. Koulussa tekstejä kirjoitetaan sekä käsin että koneella. Myös tekstin tekemisen prosessia harjoitellaan. Joitakin tekstejä tuotetaan yhdessä ja joitakin yksin. Isommat kirjoitustehtävät ovat yläkoulussa koetta vastaavia suorituksia.

Yläkoulussa tuotettavat tekstit voivat olla monenlaisia: mielipidekirjoitus, essee, satu, uutinen, raportti, lukupäiväkirja, haastattelu, mainos, posterit, kirjavinkkausvideo jne.

Yleensä erilaiset kirjoitustehtävät harjoittavat jotakin tiettyä asiaa ja silloin tekstin arvioinnissa keskitytään erityisesti siihen asiaan. Opettaja kertoo kunkin kirjoitustehtävän tavoitteet erikseen.

Yleensä tekstistä arvioidaan eri osa-alueita, esimerkiksi otsikointia, jäsentelyä, oikeinkirjoitusta ja sisältöä. Kokonaisuudesta saa arvosanan tai sanallista palautetta.

Oppilas harjoittelee myös itse- ja vertaisarvioinnin keinoin tunnistamaan vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan tekstin tuottajana.

MITEN KIELEN, KIRJALLISUUDEN JA KULTTUURIN YMMÄRTÄMISEN TAITOJA ARVIOIDAAN?

Kielen opiskelu sisältää myös suomen kielen kieliopin ja oikeinkirjoituksen harjoittelua.

Kirjallisuuteen ja kulttuuriin tutustuminen vahvistaa yleissivistystä ja ajattelun taitoja. Oppilas saa käyttöönsä käsitteitä, joilla kielestä, kirjallisuudesta ja kulttuurista keskustellaan.

Yläkoululainen harjoittelee käyttämään kirjastoa sekä hakemaan tietoa eri lähteistä. Lisäksi hän opiskelee tekijänoikeuksien ja lähdekritiikin perusasioita.

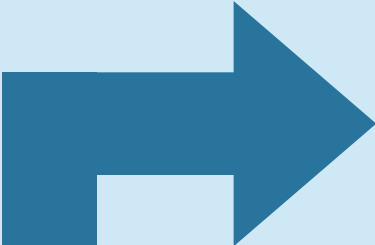
Kielen asioiden osaamista mitataan pienillä testeillä tai perinteisillä kokeilla tai osaaminen näytetään kirjoittamis- ja muiden tehtävien yhteydessä.

MITEN TYÖSKENTELY- TAITOJA ARVIOIDAAN?

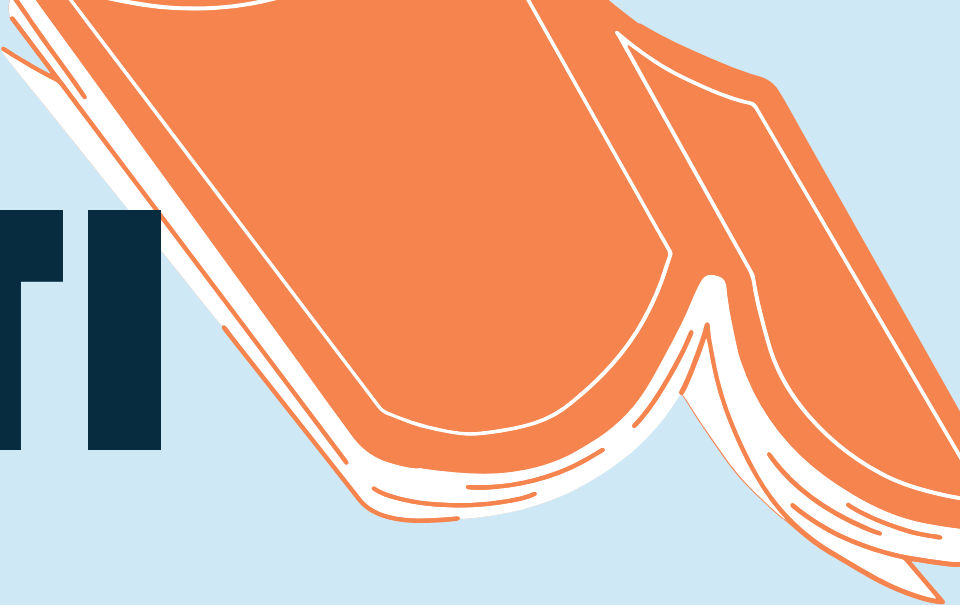

Työskentelytaidot ovat peruskoulun aikana kehittyviä taitoja työskennellä itsenäisesti ja yhdessä niin, että tehtävät tulevat tehdyiksi mahdollisimman hyvin. Oman työskentelyn suunnittelu ja arviointi sekä palautteen vastaanottaminen ja sen mukaan toimiminen ovat työskentelytaitoja. Työskentelytaitoihin kuuluu myös taito toimia vastuullisesti ja parhaansa yrittäen sekä taito toimia rakentavasti vuorovaikutuksessa. Työskentelytaitoja arvioidaan osana jokaista oppiainetta.

Opettaja havainnoi työskentelytaitoja kouluarjessa. Oppilas saa palautetta työskentelytaidoistaan opettajalta suullisesti ja muun muassa Wilman tuntimerkintöjen avulla. Työskentelytaitojen arvioinnissa käytetään apuna esimerkiksi seuraavaa jatkumoa: oppilas tekee itsenäisesti - mallin mukaan - ohjatusti.

PÄÄTTÖARVIOINTI

Suomen kielen ja kirjallisuuden päättöarviointi annetaan oppilaalle 9.-luokan keväällä, kun oppimäärä on suoritettu.

Päättöarviointi kuvaa sitä, kuinka hyvin ja missä määrin oppilas on opiskelun päättyessä saavuttanut suomen kielen ja kirjallisuuden oppimäärän tavoitteet.

Päättöarvioinnin valtakunnalliset kriteerit löytyvät Opetushallituksen nettisivuilta. Kriteereissä kuvataan osaamisen taso arvosanoille 5, 7, 8 ja 9.

YHTENEVETÖ

Suomen kielen ja kirjallisuuden arviointi on jatkuvaa ja monipuolista. Arviointi kohdistuu kaikkiin kielen osa-alueisiin. Oppilas saa vuoden aikana suuren määrän arviointipalautetta joko suoraan opettajalta tunneilla tai arvosanoina ja palautteena erilaisista tehtävistä.

Todistukseen tuleva arvosana perustuu oppilaan antamiin näyttöihin.

Puuttuvat näytöt (esim. kokeet, tehtävät, esitelmät tai tuntityöskentelyn puuttuminen) vaikuttavat näin ollen laskevasti arvosanaan ja voivat pahimmillaan jopa vaarantaa oppilaan etenemisen opinnoissa.

Opettaja tiedottaa koulun käytänteiden mukaisesti oppilasta ja huoltajaa nelosvaarasta, mikäli tarvetta on.

